

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 766/2017
04.04.2018. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Весне Поповић, председника већа, Лидије Ђукић и Божидара Вујичића, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Драган Бојанић, адвокат из ..., против тужене ББ из ..., чији је пуномоћник Миломир Веселиновић, адвокат из ..., ради раскида уговора о доживотном издржавању, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 3448/16 од 01.12.2016. године, у седници одржаној 04.04.2018. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 3448/16 од 01.12.2016. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Параћину П 410/16 од 21.06.2016. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца па је због неиспуњења преузетих обавеза од стране тужене као даваоца издржавања, раскинут уговор о доживотном издржавању ЗР број 360/07, који је оверен пред Општинским судом у Параћину 11.05.2007. године између тужене као даваоца издржавања с једне стране и сада пок. ВВ бив. из ... и сада пок. ГГ, бив. из ..., као прималаца издржавања с друге стране, што је тужена дужна да призна и трпи правне последице раскида уговора. Ставом другим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу накнади трошкове поступка од 170.100,00 динара, у року од 15 дана по пријему отправка пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж 3448/16 од 01.12.2016. године, преиначена је пресуда Основног суда у Параћину П 410/16 од 21.06.2016. године тако што је одбијен тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се због неиспуњења преузете обавезе од стране тужене као даваоца издржавања, раскине уговор о доживотном издржавању ЗР бр. 360/07 који је оверен пред Општинским судом у Параћину 11.05.2007. године између тужене као даваоца издржавања с једне стране и сада пок. ВВ, бив. из ... и сада пок. ГГ бив. из ... као прималаца издржавања с друге стране, што је тужена дужна да призна и трпи правне последице раскида уговора; обавезан је тужилац да туженој накнади трошкове парничног поступка од 196.900,00 динара у року од 15 дана по пријему писаног преписа пресуде.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП, учињене у поступку пред другостепеним судом и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 408. у вези са чланом 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку – ЗПП ("Службени гласник РС" бр.72/11 и 55/14), Врховни касациони суд је нашао да ревизија тужиоца није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, као ни повреда поступка из члана 374. став 1. ЗПП пред другостепеним судом на коју се у ревизији указује.

Према утврђеном чињеничном стању, парничне странке су деца пок. ВВ и пок. ГГ. Тужена је као давалац издржавања закључила са родитељима као примаоцима издржавања уговор о доживотном издржавању, који је оверен пред Општинским судом у Параћину 11.05.2007. године у предмету ЗР бр. 360/07. Овим уговором тужена се као давалац издржавања обавезала да издржава родитеље као примаоце издржавања на тај начин што ће да настави и даље да се о њима брине, да повремено долази из ... да их обилази, да их редовно позива телефоном и интересује се за њихово здравље, а онда када они буду оболели и не могу сами да се лече, дужна је да дође из ... и да буде поред њих до излечења. Без обзира што примаоци издржавања имају пензије, тужена ће их по потреби и новчано помагати, посебно ако њихове пензије не могу да покрију трошкове лечења и задовољавања нужних потреба. За случај смрти дужна је да их о свом трошку сахрани, подигне надгробне споменике и даје подушја по месним обичајима. За извршавање ових обавеза, уговарачи тренутно не уговарају заједницу живота, јер тужена живи у ..., али како она очекује да убрзо пред пензијским фондом те државе оствари право на пензију, након тога уговор ће егзистирати кроз заједницу уговарача, јер ће тужена тада доћи у ... да живи са родитељима. Родитељи парничних странака су преминули, и то мајка ... 2012. године, а отац ... 2012. године. Тужена није остварила заједницу живота са родитељима, долазила је да их обилази и имала је право на привремену инвалидску пензију, коју је примала од 2009. до 2013. године, а коначним решењем од 07.06.2013. године стекла је право на трајну пензију. Тужила се бринула о својим родитељима, обезбеђивала им храну, плаћала трошкове становања, као и трошкове ангажовања трећег лица које је водило рачуна и бринуло се о њима. Тужила је дошла на сахрану мајке, али није могла да дође на сахрану оца, сносила је трошкове подушја у складу са уговором, али до подношења тужбе 05.09.2012. године није подигла надгробне споменике.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, правилно је другостепени суд применио материјално право када је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев.

У конкретном случају тужилац је свој захтев за раскид уговора о доживотном издржавању засновао на тврдњи да тужена није испунила своју уговорну обавезу, јер није засновала заједницу живота са родитељима и није подигла надгробне споменике.

Закон о наслеђивању („Службени гласник РС“ бр. 46/95, 101/03, 6/15) у члану 194. став 1. прописује да се уговором о доживотном издржавању обавезује прималац издржавања да се после његове смрти на даваоца издржавања пренесе својина тачно одређене ствари или каква друга права, а давалац издржавања се обавезује да га, као накнаду за то, издржава и да се брине о њему до краја његовог живота и да га после смрти сахрани; ставом 3. истог члана прописано је да ако што друго није уговорено, обавеза издржавања нарочито обухвата обезбеђивање становања, хране, одеће и обуће,

одговарајућу негу у болести и старости, трошкове лечења и давања за свакодневне уобичајене потребе.

Уговор о доживотном издржавању је теретни правни посао, тако да без обзира што Закон о наслеђивању не прописује изричито да раскид уговора због неиспуњења обавезе могу да траже наследници примаоца издржавања, ово овлашћење законских наследника произлази из члана 124. Закона о облигационим односима, јер овај уговор има имовинско-правно дејство на законске наследнике који би у случају раскида, имали право на наслеђивање имовине која је била предмет располагања уговором о доживотном издржавању.

По оцени Врховног касационог суда, оспореним уговором о доживотном издржавању уговорне стране су јасно дефинисале обавезе тужене као даваоца издржавања, а тужена је своје обавезе према родитељима, као примаоца издржавања, савесно и редовно испуњавала, посебно, јер су уговарачи имали у виду околност да тужена има пребивалиште у Тачно је да је уговором било предвиђено да ће уговор егзистирати кроз заједницу живота уговарача (члан 2. тачка в), али под одложним условом, а то је моменат када тужена оствари право на пензију пред пензијском фондом Имајући у виду члан 99. Закона о облигационим односима, ревизијски суд је нашао да је у наведеној уговорној одредби изражена заједничка намера уговарача да се заједница живота оствари када тужена добије статус трајно пензионисаног лица. Из писаних доказа из ... произлази да је тужена имала статус привременог корисника инвалидске пензије све до 07.06.2013. године, када је постала трајно пензионисано лице, дакле, после смрти родитеља који су преминули 2012. године. Како се одложни услов, предвиђен уговором о доживотном издржавању није остварио за живота прималаца издржавања – родитеља тужене, она није могла да заснује заједницу живота са њима, већ је испуњавала своје уговорне обавезе на начин на који су уговарачи одредили. Осим тога, околност што у моменту подношења тужбе нису подигнути надгробни споменици, није од значаја за раскид уговора о доживотном издржавању, јер је од момента смрти родитеља до подношења тужбе прошло неколико месеци (од смрти мајке шест, а оца три месеца), а чињеницу да је предузела припреме за подизање надгробних споменика тужиља је истакла у свом исказу пред првостепеним судом.

Стога су неосновани ревизијски наводи да је побијаном пресудом погрешно примењено материјално право.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци на основу члана 414. став 1. ЗПП.

**Председник већа - судија
Весна Поповић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић